

پست

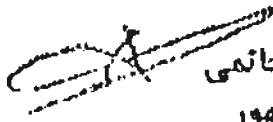
۱۱۱۰۲
شماره
پست

۱ / ۷ / ۱۳۸۱

حضرت حجة الاسلام و المسلمین جناب آقای تگویی
ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

سلام علیکم

لایحه «اصلاح مواد فصل دوم قانون تعیین حدود وظایف و اختیارات ریاست
جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۵/۸/۲۲ مجلس شورای اسلامی تحت عنوان
مسئولیت رئیس جمهور در اجرای قانون اساسی» که در جلسه مورخ ۱۳۸۱/۶/۲۷
هیأت وزیران به تصویب رسیده است جهت طی مراحل قانونی تقدیم می گردد.

سیده محمد خاتمی
رئیس جمهور

در نوشت:

- دفتر رئیس جمهور
- دفتر معاون اول رئیس جمهور
- دفتر معاونت حقوقی و امور مجلس
- اداره کل امور مجلس
- دفتر هیأت دولت

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور
پسند نهائی

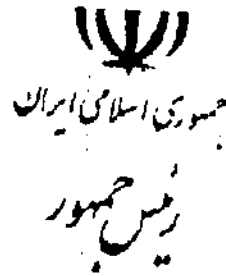
مقدمه کوچکی

اصل ۱۱۳ قانون اساسی جمهوری اسلامی، در کنار قرار دادن ریاست قوه مجریه برای رئیس جمهور (جز در اموری که مستقیماً به رهبری مربوط می شود)، دو شان بالاترین مقام رسمی کشور و مسؤولیت اجرای قانون اساسی را نیز برای او لائل شده است. بنابراین، رئیس جمهور در حدی که به عنوان رئیس قوه مجریه، در ردیف رؤسای قوه مقننه و قضاییه قرار دارد و در این شان، طبق اصل ۶۰ نسبت به اعمال قوه مجریه (جز در اموری که مستقیماً به رهبری مربوط است) اقدام می نماید، به طور مطلق و عام و شامل و بدون قید، مسؤولیت اجرای قانون اساسی را نیز به عهده دارد، در متن سوگندی که رئیس جمهور طبق اصل ۱۱۱ قانون اساسی ادا می نماید خود را شریک و قانوناً به انجام این مسؤولیت به ویژه در رابطه با آزادی و حرمت اشخاص و حقوقی که قانون اساسی برای ملت شناخته است، ملزم می نماید.

فصل دوم قانون تعیین حدود وظایف و اختیارات ریاست جمهوری مصوب سال ۱۳۶۵ مجلس شورای اسلامی تحت عنوان: «مسؤولیت رئیس جمهور در اجرای قانون اساسی» حاکی بوده اجرای این مسؤولیت را برای رئیس جمهور تعیین کرده ولی ضمانت اجرایی برای فهمیدن رئیس جمهور با پیامدهای عدم توجه به اخطار و تذکر قانون اساسی رئیس جمهور مشخصاً پیش بینی نشده، لذا به منظور فراهم نمودن ضمانت اجرای مسؤولیت فوق لایحه زیر که با در نظر گرفتن سایر اصول و موازین قانون اساسی تهیه شده است جهت طی تشریفات قانونی تقدیم می گردد.

(۲)

۲۰۳۹
۸۴۱۵۲۴
تعمیر
ص

لایحه قانونی اصلاح مواد فصل دوم قانون تعیین حدود و وظایف و اختیارات
و مسؤولیتهای ریاست جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۵/۸/۲۲
مجلس شورای اسلامی تحت عنوان: «مسئولیت رئیس جمهور در اجرای
قانون اساسی»

ماده ۱- متن زیر به ذیل ماده ۱۳ اضافه می شود:

رئیس جمهور می تواند وظایف مربوطه به نظارت، کسب اطلاع، بازرسی، پیگیری و بررسی را از طریق
هیأتی متشکل از افراد صاحب نظر در امور حقوقی و اجرایی به نام هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون
اساسی، انجام دهد. کلیه دستگاههای حکومتی موظفند، با هیأت منصوب از سوی رئیس جمهور همکاری
لازم را نموده و به مکاتبات هیأت در ارتباط با قانون اساسی و چگونگی اجرای آن در اسرع وقت
مناسب، حداکثر ظرف مدت دو ماه از تاریخ وصول، پاسخ لازم را همراه با توضیحات کافی ارائه داده و کلیه
اطلاعات، اسناد و مدارک درخواست شده را در اختیار هیأت فرار دهند و امکان بازرسی را فراهم نمایند.
تبصره- متخلف جهت پیگرد قانونی به مراجع صالح معرفی می شود و در صورت اثبات تخلف به سه ماه تا
یک سال انقصال از خدمات دولتی محکوم خواهد شد.

ماده ۲- ماده ۱۴ به شرح زیر اصلاح و در تبصره به آن الحاق می شود.

ماده ۱۴- در صورت توقف، نقض یا عدم اجرای اصلی از اصول قانون اساسی، رئیس جمهور در اجرای
وظایف خویش برای اجرای قانون اساسی به نحو مقتضی اقدام می نماید و برای این منظور می تواند ضمن
دستور توقف تصمیمات و اقدامات انجام شده برخلاف قانون اساسی، مراتب را به اطلاع بالاترین مقام
مسئول مربوطه در هر یک از فوا و نهادهای حکومتی برساند و علت، توفیق، نقض یا عدم اجرا را خواستار
گردد، مقام مسؤول موظف است در اسرع وقت مناسب، حداکثر ظرف مدت دو ماه پاسخ خود را مکتوباً و با
ذکر دلیل به اطلاع رئیس جمهور برساند، در صورتی که پس از بررسی و تشخیص رئیس جمهور، توقف یا نقض
یا عدم اجرا همچنان ثابت باشد، رئیس جمهور نسبت به اجرای اصل یا اصول مربوطه و رفع عوارض ناشی از

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تخلیف اقدام لازم را در خصوص و از جمله دستور توقف تصمیمات و اقدامات انجام شده بر خلاف قانون اساسی را صادر می نماید. و پرونده امر را برای تعقیب منتهی به مراجع صالح اداری و قضایی ارسال می نماید و در مدت مختلف برای بار اول یک تا سه سال و در صورت تکرار در اندکسال دائم از خدماتش دهاتی محروم و بر شود.

تبصره ۱- در صورتی که به تشخیص رئیس جمهور، پس از بررسیهای کارشناسی از جمله کسب نظر هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی، تصمیم قضایی صادره از سوی مراجع ذمهدار، معاینات قانون اساسی باشد، رئیس جمهور درخواست نقض آن را به شعبه ای خاص در دیوان عالی کشور متشکل از یک رئیس و دو مستشار به انتخاب هیأت عمومی دیوان عالی کشور که همگی دارای پایه ۱۱ قضایی باشند ارجاع می دهد.

رسیدگی توسط قضات شعبه مزبور انجام و نظر اکثریت قضات ملاکی عمل خواهد بود هنگام رسیدگی هیأتی مرکب از سه داوران به انتخاب مجلس شورای اسلامی و سه حقوقدان به انتخاب هیأت وزیران در جلسه حضور خواهند داشت و نظرات و توضیحات خود را به شعبه ارائه خواهند کرد.

درخواست نقض تصمیم قضایی از سوی رئیس جمهور موجب توقف اجرای آن و آثار و تبعات آن تا پایان رسیدگی می شود.

در صورت نقض تصمیم از سوی شعبه مزبور، پرونده جهت رسیدگی به مراجع صالح ارسال می شود و آن مرجع مکلف به تبعیت از نظر شعبه خاص دیوان عالی کشور خواهد بود.

تبصره ۲- رئیس جمهور می تواند از طریق تعیین برده ای خاص نسبت به جبران تسلیات و نظایر آن، به شوروندان به جهت نقض حقوق اساسی شناخته شده آنها از قانون اساسی اقدام نماید.

ماده ۳- ماده ۱۵ به شرح زیر اصلاح می شود:

ماده ۱۵- به منظور اجرای صحیح و دقیق قانون اساسی، رئیس جمهور حق دارد به بالاترین مقام هر یک از نهادهای حکومتی و قوای سه گانه تذکر و اختصار دهد.

ترتیب اثر ندادن به تذکر و اختصار رئیس جمهور، می تواند به اقدامات مذکور در ماده ۱۱ این قانون و تبصره ۱ آن منجر شود.

ماده ۴- ماده ۱۲ به شرح زیر اصلاح می شود.

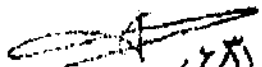
۲۰۲۹
۱۳۸۴
رئیس

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

ماده ۱۶ - رئیس جمهور می تواند سالانه یک بار گزارشی موار (ترقی و ترقی) را به مردم اجرا و یا نقض قانون اساسی را
 با تصمیمات مشخصه و ذکر مزایع و مشکلات تنظیم و به اطلاع مجلس شورای اسلامی برساند. گزارش رئیس و رئیس
 جمهور در جلسه علنی مجلس فراداد می شود.
 همچنین رئیس جمهور می تواند هرگاه لازم بداند، مستقیماً مردم را از طرق مقتضی در جریان موارد عدم
 اجرا یا نقض قانون اساسی و اقداماتی که انجام داده قرار دهد.

 ۱۶۸۱
 رئیس جمهور